

Qurucu rəhbər, global lider, müzəffər komandan

İLHAMIN Zəfər yolu

Lirik poema

Şuşa yolu, Zəfər yolu,
otuz illik səfər yolu.
Cənab Ali Baş Komandan,
səfərdəsen sən o vaxtdan.
İstidə, boranda, qarda,
uzaq, yaxın o yollarda.
Yol içindən yol seçirsən,
keçilməz yollar keçirsən,
fikrin-zehnin yollarını,
44 günün yollarını.

Şuşa yolu, Zəfər yolu,
sevinc yolu, məhşər yolu!
Solum səhra, sağım səhra,
yarı Qarabağım səhra!
Dünyanın sonu buydumu?
Mən gördüyüm yuxuyudumu?
Uçan körpü, yanan meşə,
ərşə çəkir məni, ərşə!
Kərəmidli bir binadan
nə qalıbdı?
uçuq eyvan,
sökülmüş tənha bir divar,
apar-apardı, sök, apar!
Minalanıb yollar-izlər,
yaxın-uzaq...
Sənə qurban, ana torpaq!
Yaralıq sən də, mən də,
yol yanından yol çəkən də,
"ehtiyatlı ol!" - deyən də.

"Qədim" bir xalq,
guya "bizim eradan da,
xeyli qabaq", -
uzaq "Nuhun zamanında",
əli Allah amanında
yaşayırdı,
bu da onun vərdisiydi.
Öyrəndiyi "qabiliyyət",
öyrətdiyi "əl işiydi".
Guya o vaxt-xətti. adı...
Şuşada bayquş uladı.

Cənab Ali Baş Komandan,
piyada keçdin o yolu.
İlham pərisi - Mehriban,
yanında keçdin o yolu.
O bayquşlar ulayanda,
səhrada keçdin o yolu.
Əynində əsgər paltarı,
davada keçdin o yolu.
Gəldi qardaşın Ərdəğan,
qovğada keçdin o yolu.
Əvvəl də keçdin o yolu,
sonra da keçdin o yolu.

Salam, Şuşa, salam, Vaqif!
Ulu Öndər, bir də salam!
Abidənin önündəyəm,
heykəl kimi dayanmışam.
Qar ələnir üstümüzə,
silkeləyir kimsə Göyü.
Yerin doğması, ögəyi
bir-birinə qarışdı,
küşənlər də bərişdi.
Ulu Öndər alqışlayır,
salamlayır qonaqları.
Salam, ay Şuşa dağları!
Üzümüzdə sevinc-maraq,
oxunurdu varaq-varaq.
Qoşulmuşdu şairlərə,
vurulmuşdu o yerlərə,
o da şeir deyəsidi,
şeyrimizin, sözüümüzün
arkasıydı, yiyəsidi.
Dağları dərdi-qəmi,
bu duman kimi, çən kimi.
Uşaq kimi sevinərdi

O, bir şair görən kimi.
İkinci müəllifiydi
"Azərbaycan" şeirinin də.
Şərikiydi bu millətin
keyrinin də, şərinin də.

İlham orda, aramızda,
iyirmi bir yaşındaydı,
Şuşanın yaddaşındaydı, -
yeniyetmə cavan kimi.
Dönüb ona baxırdılar, -
doğan Aya, doğan Güne
baxan kimi.
Anası Zərifə xanım,
Ulu Öndərin əzizi.
Qar altında dinləyirdi
şeyrimizi.
İlk dəfəydi tanıyırdı
o da məni.
Anam gəlib, bacım gəlib,
alqışlayır,
elə bildim orda məni.

- Əlli doqquz yaşındayam! -
özü dedi, bizim - İlham,
Cənab Ali Baş Komandan.
Eyni yaşın içindəydi
Ulu Öndər də o zaman.
Bu tarixdi, həqiqətdi.
Təsədüf də, eşitmişəm, -
zərurətdi.
Bəlkə bu da dərk edilməz
bir hikmətdi!
Əlli doqquz - əllidoqquz! -
bir-birinin əvəziydi.
Bir torpağın nəfəsiydi.
Bir dağın da iki qarlı
zirvəsiydi.
Azərbaycan, bu da sənə
Tanrının bir töhfəsiydi.
O, Haqq ucalmalıydı,
qoşun çəkib açmalıydı,
bizim Zəfər yolumuzu.
Zaman təqdim etməliydi
əsrimizə, -
İlham adlı oğlumuzu.

Salam Şuşa, Cıdır düzü!
Dağlarda - meydan güzgüsü!
Uzaqda seğah oxuyan,
muğam, çahargah oxuyan,
şümşad bir oğlan uşağı,
gəlirdi üzüşağı.
Biri deyir Xan olacaq,
muğam oxuyan olacaq.
Biri Bülbülə bənzədir,
o səsi - selə bənzədir.
Biri deyir Üzeyirdi...
O deyirdi, bu deyirdi.
Susmurdu yanımda heç kəs,
Cıdır düzündə bu həvəs,
bu eşq, bu ilham, bu ürək,
sevəcək, sevindirəcək.
Özü-özünün əvəzi, -
44 günün yetirməsi.

Dağlar açıb qucağını,
laylamsan, İsa bulağı!
Bir doyunca nəfəs alım,
şəfamsan, İsa bulağı!

Hardan aldın sən bu səsi,
ey Allahın möcüzəsi?
Ey Qarabağ şikəstəsi,
mənamsan, İsa bulağı!

Mən bir bulaq, sən bir bulaq,
gecə oyaq, gündüz oyaq.
Oxu, çalaq, çal, oxuyaq,
havamsan, İsa bulağı!

Qoynun yaşıl, havan sərin,
süfrən geniş, dilin şirin.
Necə bilim, nədi sirtin? -
röyamsan, İsa bulağı!

Nə özü var, nə bənzəri,
şöhreti dillər əzbəri.
Qarabağın şah əsəri,
doğmamsan, İsa bulağı!

Xarı bülbül, Xarı bülbül!
Nə bu boyda çiçək gördüm,
nə bir yerdə bu adda gül.
"Xarı bülbül" - mehmanxana!
Hər saati bir ömürdü,
bircə gün burda qalana,
dağlarda nəfəs alana!
Aç, orda aç pəncərəni,
təbiət çağırır məni.

Xarı bülbül - şah gülüdü Şuşanın,
nə bu güle, nə o güle bənzəyir.
Qanadı var, dimdiyi var, səsi var,
bu "bülbül" də o bülbülə bənzəyir.

Qanadının ətrindədi nəfəsi,
dimdiyinin ucundadı xoş səsi.
Şəh düşəndə titrəməsi, əsməsi...
İndi bildim niyə belə bənzəyir.

Gedən gedib bir də baxır o güle,
göy də baxır, yer də baxır o güle,
heyran qalma, şair, Xarı bülbüle,
ay da, - aya, il də - ilə bənzəyir.

Ən gözəl seyrangahımdı,
ən gözəl tamaşam mənim.
Dünyanın Şuşa vaxtıdı, -
Mədəniyyət Paytaxtıdı,
Şuşam mənim!

Sən mənim könül ələmim,
muğamım, sazımsan, Şuşa.
Zirvədə qarlı qışımsan,
dərədə - yazımsan, Şuşa.

Yerlər geniş, göylər təmiz,
ətəyin - güllü süfrəmiz.
Burda Gəncə, orda Təbriz,
Kürüm-Arazımsan, Şuşa.

Yağan leysandı, gürşaddı,
Pənah xanın ruhu şaddı.
Gedən-getdi, qalan-qaldı,
sən alın yazımsan, Şuşa.

Əsgər gördüm, gümrəhiydi,
dünen Şuşa yollarında.
"Zəfər yolu" dediyimiz,
həmə Şuşa yollarında.
Bu gün Şuşa şəhərində,
axşamın da, səhərin də
bu yerlərdə sahibi var,
yiyəsi var.
Düşmənin yüz hiyləsi var, -
yüzbiri də xəyanətdi.
Bu torpağın hər qarışı,
şəhidlərdən əmanətdi.
"Gözəl Şuşa, sən azadsan!" -
dedi Ali Baş Komandan,
tarixi bir ədalətdi!

Nəriman HƏSƏNZADƏ,
Xalq şairi